

UNIK DATORTEKNIK

Resenären ringar själv in resmålet på en karta på dataskärmen och trycker sedan på en knapp för att få fram ytterligare information om platsen. Det är idag möjligt tack vare dataprogrammet Maptop, som i år lanserats av Sveriges turistråd.

- Detta är ett informationsteknologiskt genombrott och Sverige har med detta klivit fem år framåt i utvecklingen, säger Bengt Sahlberg, forskningschef på Sveriges turistråd.

Det unika med Maptop (som heter så tack vare sin likhet med s k desktop) är att man kan använda vanliga Macintoshpersondatorer som är lätta att använda och

dessutom blixtnabba. Med hjälp av en Sverigekarta på skärmen ringar man in önskat resmål, dubbelklickar med den s k musen och får på så sätt fram ytterligare uppgifter om sevärdheter, aktiviteter, boendemöjligheter etc. Vill man ha en vägbeskrivning fortsätter man att klicka, så kommer den på papper.

I sommar har turistbyråerna i Bollnäs, Kalmar, Skärhamn, Göteborg och Uppåkra Sverigebutiken i Stockholm testat Maptop och dessutom varit uppkopplade mot turistrådens s k produktbank och därigenom fått tillgång till en stor del av hela Sveriges turistutbud. En utvärdering visar att de flesta turistbyråerna fökörtat och förbättrat turistinformationen tack vare Maptop. Även om den personliga kundkontakten är det viktigaste har många uppskattat att kunna

ge en utskrift på det man just informerat om. Dessutom har många använt produktbankens information som underlag för egna evenemangsförteckningar och andra trycksaker.

Det har visat sig att cirka 80 procent av alla frågor som turister ställer är standardfrågor, som man egentligen inte behöver personlig hjälp för att få svar på. Nästa sommar kommer turistrådet att placera ut självbetjäningsautomater på strategiska platser i landet. Då kan turistpersonalen i stället använda tiden till att ge den specialinformation som idag får stryka på foten på grund av tidsbrist.

VÄGLEDER TURISTER

Högteknologi viktig för turismen

Swedline heter turistrådets informations-system där Mapnet ingår som en beståndsdel. Det ska göra Turistverige lättillgängligt för såväl branschen som turisterna.

Huvudingredienserna i systemet är produktbanken och marknadsfaktabanken, dvs information om turistprodukten och om marknaden.

Idag matar sex kulturorganisationer och sex regionala turistorganisationer in evenemang och sevärdheter i produktbanken. Turistrådet hoppas till sommaren 1992 ha utökat antalet informationslämnare så att Sverige riktigt kan dammsugas på turistinformation. Naturorganisationer, idrottsorganisationer och kommersiella intressenter inom tjänstesektorn hoppas få med som registrerade.

Länsstyrelsen i Östersund har nappat på turistrådets datasystem och satsar 6 milj. kronor i tre år i produktbanken, ett led i ett regionalpolitiskt program - och pengar som ska användas för systemutveckling. Vid årsskiftet ska fyra personer ha projektanställts i ett informationscenter som ska utveckla rutiner för att samla in Sverigeeinformation och också registrera den.

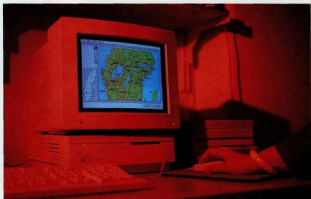
Swedline är egentligen historien om den lilla snöflingan som till slut blev en jättesnöboll (som fortfarande rullar).

Fram början var tanken att använda datatekniken för att rationalisera informationsinsamlingen för de trycksaker turistrådet självt producerar. 1987 var den datoriserade sk produktbanken klar, laddad för att lagra information kring verksamheterna bo, äta, göra, resa och allmän turistinformation.

Efter en tid hade turistrådet samlat så mycket information i produktbanken att man tyckte att fler borde dra nytta av den.

-Vi ville föra ut turistinformationen till frontlinjen, säger Tomas Lantz, projektledare för Swedline.

Därför speeds sk miniversioner av produktbanken via disketter ut till turistrådets tolv marknads kontor. Där används de idag bland annat för att serva utländska turister

Med hjälp av en sådan här datakarta har turistbyråpersonal på några utvalda platser i Sverige servat turister i sommar.

med färsk turistinformation samt för trycksaksproduktion.

I samma veva (närmare bestämt 1990) valdes turistrådet ut som en samarbetspartner till dåvarande Styrelsen för Teknisk Utveckling (nuvarande Nutek) som ville höja yrkesskickligheten och produktiviteten inom tjänstesektorn med hjälp av informationsteknologi. Turistnäringen passade bra eftersom den i deras tycke var en del av tjänstesektorn som inte tillgodosgjort sig informationsteknologin tillräckligt. Andra försökskaniner blev t ex försäkringsbranschen och sjukvården.

Därmed var snöbollen i rullning. STU och turistrådet satsar sedan dess två miljoner var i två år för att utveckla informationsteknologin som arbetsredskap för personal som arbetar med turistservice.

Idag finansieras Swedline med offentliga medel och så kommer det att vara så länge systemet byggs upp. Men från och med våren 1992 kommer turistrådet att börja sälja de olika delprodukterna som går att få ut ur Swedline. Exakt hur det ska gå till är inte klart ännu men idéer saknas inte.

-Man kan tänka sig att vi bildar ett fristående bolag med turistrådet, Televerket, ett dataföretag och ett företag som huvudägare. Bolaget ska på kommersiella

grunder samla, lagra, bearbeta och distribuera information.

En annan och ambitiösare idé är att utveckla systemet till en informationsstruktur för all Sverigeeinformation, t ex från Exportrådet, Svenska institutet, Utrikesdepartementet eller andra sverigeeinformatorer.

Vilken väg turistrådet än väljer för Swedline är det glasklart att systemet spelar en mycket stor roll för Sveriges konkurrenskraft.

-Det är intressant för hela näringslivet och vi kommer på sikt att kunna tjäna pengar på att sälja vårt kunnande inom detta område, säger Bengt Sahlinberg.

Swedline skulle också kunna fungera som ett centrallager för turistisk statistik, dvs marknadsinformation. Turist- och resedatabasen, inkvarteringsstatistiken, nyckeltal för att beräkna kommunala och regionala turistsatningar, riksbankens valutastatistik är några exempel på sådan marknadsinformation.

-Den ska sedan användas som verktyg för t ex de regionala turistorganisationernas turisplanering, säger Tomas Lantz.

Rent tekniskt finns redan allt detta men själva ihopkopplingen ligger på is eftersom det saknas pengar. Men turistrådet letar ständigt efter alternativa finansieringsvägar.